

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
Factors Affecting the Quality of Educational Institutions under the
Khlong San District Office, Bangkok Metropolis

ปิยนาท แข่งขัน

Piyanart Khaengkhan

โรงเรียนวัดทองนพคุณ

Wattongnopakon School

E-mail : piyanart3191@gmail.com

Received December 24, 2023; Revised December 29, 2023; Accepted December 30, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร และ(3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ดำเนินการวิจัยโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 140 คน โดยวิธีการใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบ ขั้นตอน ผลการวิจัยประกอบด้วย (1) ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก (2) ด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ (3) ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร พบว่า มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านนักเรียน สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองสาน

Abstract

The purposes of study were (1) to investigate the level of factors influencing school education quality under the Khlong San District Office in Bangkok, (2) to study the quality of school education, and (3) to investigate the factors influencing the quality of school education under the Khlong San District Office, Bangkok. This study was conducted by a quantitative approach. Data was collected from a sample group including 140 teachers in schools under the Khlong San District Office, Bangkok by using a questionnaire. The data obtained were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression coefficients. Results showed (1) factors affecting the quality of school education under the Khlong San District Office, it was found that the overall level was at a high level; (2) in terms of the quality of school education under the Khlong San District Office, Bangkok found that overall and in each aspect, it was at a high level, and (3) factors affecting the quality of school education under the Khlong San District Office, Bangkok found that there were four factors, namely, executive factors, teacher factors, educational factors, and student factors, that could predict the quality of school education under the Khlong San District Office, Bangkok statistically significant at .05.

Keywords: Factors affecting, school education quality, schools under the Khlong San District Office

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาคและของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษา อัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดงานและการพัฒนาประเทศภายใต้แรงกดดันภายนอก จากกระแสโลกาภิวัตน์และแรงกดดัน ภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคม คุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว

รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย

จากผลการทดสอบระดับชาติการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี 2555-2558 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก โดยคะแนนเฉลี่ย 5 วิชาหลักในภาพรวมและแต่ละรายวิชายังต่ำกว่าร้อยละ 50 แม้ว่าในปี 2558 ทั้ง 3 ระดับชั้นจะมีคะแนนเฉลี่ย 5 วิชาหลักในภาพรวมและคะแนนเฉลี่ยของแต่ละรายวิชาโดยส่วนมากเพิ่มขึ้นจากปี 2557 สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนยังไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและจากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนยังไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติที่กำหนด โดยเฉพาะในด้านขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพของสถานศึกษาเป็นสำคัญจึงควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เกิดผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนากิจการของระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกทั้งสามรอบ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพสถานศึกษา ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพหรือการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของสถานศึกษา ด้านปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารและผู้บริหาร ประกอบด้วย 1) ระบบการบริหารโรงเรียนที่ดี 2) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำงานเป็นทีม 3) วัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นคุณภาพ 4) การนิเทศงาน 5) คุณลักษณะของผู้บริหาร 6) ความร่วมมือของบุคลากรภายในโรงเรียน และ 7) การประสานงานและติดต่อสื่อสารระหว่างบุคลากรในโรงเรียน หน่วยงาน ชุมชน และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับครู ประกอบด้วย 1) ความรู้และประสบการณ์ของครู 2) คุณลักษณะของครู 3) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 4) ความผูกพันของครูกับชุมชน 5) การพัฒนาครู ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวล้วนเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้พัฒนาเป็นไปตามเป้าหมาย (วารุณี ลักษณ์โชคดี, 2561)

จากปัญหาและความสำคัญดังที่กล่าวผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยจักเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร และยังเป็นสารสนเทศสำหรับผู้สนใจที่ศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ (1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร และ(3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิดและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสังเคราะห์ปัจจัยส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนรายด้านพบว่าปัจจัยส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหารหรือผู้นำ 2) ด้านครูหรือผู้สอน 3) ด้านสถานศึกษา และ 4) ด้านนักเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร

อรุณรุ่ง เอื้ออารีสุขสกุล และธีระวัฒน์ จันทิก (2559, น. 845-850) ผู้นำที่ดีจึงต้องมีความรู้ ทักษะ ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องของการสื่อสารในองค์กร การต้องมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพสูง เนื่องจากการสื่อสารในองค์กรที่ดีถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างความมั่นใจ และการยอมรับ ซึ่งจะนำไปสู่ความไว้วางใจระหว่างผู้ร่วมงานในองค์กร และเป็นพื้นฐานสำคัญอย่างยิ่งในการ สร้างพันธะสัญญา (Commitment) และทำให้เกิดความร่วมมือและการประสานงาน (Cooperation)

ชญาณี รัตนวรรณ และ ฌนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข. (2557, น.79-80) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับบทบาท ของผู้บริหารเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่าบทบาท ผู้บริหารกับการยกระดับ คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีดังนี้ 1) ด้านเป็นผู้ส่งเสริมเทคโนโลยี 2) ด้านเป็นผู้ให้แรงจูงใจ และ 3) ด้านเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ควรพัฒนาศักยภาพผู้บริหารให้มีความรู้ ความสามารถ

เพ็ญพรรณ เครากระโทก สมศรี ทองนุช และ สุเมธ งามนก (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จากผลการวิจัยที่ พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการให้ โรงเรียนมีประสิทธิภาพ โดยปัจจัยด้านผู้บริหาร มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร และ 3) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีการวางแผนและการปฏิบัติงานตามแผน มีการกำกับติดตามเพื่อปรับปรุง และพัฒนางานวิชาการ มีความสามารถในการแก้ปัญหา ส่งเสริมการวิจัยและการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ได้บังคับบัญชาในเชิงบวก สามารถสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจ มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน

สุทธิวรรณ ตันตโรจนาวงค์ (2560) มีความเห็นว่าการเป็นครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ครูต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยตามบริบท สภาพแวดล้อมของสังคม และประชาคมโลกในศตวรรษที่ 21 2) ครูต้องมีความสามารถในการจัดทำแผนการ เรียนรู้ตามหลักสูตรให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 3) ครูมีทักษะในการเลือกใช้สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ 4) ครูสามารถใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนการสอนมีการบูรณาการนวัตกรรมการเรียนการสอน

และการประเมินผลที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 5) ครูสามารถเผยแพร่ผลงานทางระบบออนไลน์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ 6) ครูสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร 7) ครูสามารถใช้หนังสือ ตำราเรียน แบบฝึกหัด ฯลฯ เป็นภาษาต่างประเทศ 8) ครูต้องมีทักษะเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน 9) ครูต้องมีทักษะการประเมินตามสภาพจริง ทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 10) ครูต้องมีทักษะการทำงานเป็นทีม 11) ครูต้องมีทักษะการสื่อสารสามารถใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน และ 12) ครูรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

เพ็ญพรรณ เครากระโทก สมศรี ทองนุช และ สุเมธ งามนก (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จากผลการวิจัยที่ พบว่าปัจจัยด้านครูผู้สอน มี 3 องค์ประกอบได้แก่ 1) ด้านคุณภาพการสอนของครู 2) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู และ 3) ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู และปัจจัยด้านครูผู้สอน ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน

วรารณณ์ ลวงสวาส, สฎายุ ธีระวณิชตระกูล, และชัยพจน์ รังงาม (2561, น.245) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่าปัจจัยด้านครู ที่ประกอบด้วย 1) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) การดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง 3) การทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอนที่จะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ครูผู้สอนต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครูรักและศรัทธาในวิชาชีพครู รักและเมตตาต่อลูกศิษย์ มีความรู้และเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีทักษะที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ทักษะการจัดการชั้นเรียนและการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทักษะการนำสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน สามารถบูรณาการความรู้ต่าง ๆ มาใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาการสอน มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีการเรียนรู้ และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ

3. ปัจจัยด้านสถานศึกษา

ณัฐภาค อุทโท (2558, น. 35) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียนว่า การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนมีผลต่อความรู้สึกของครู นักเรียน นักศึกษารวมทั้งคนอื่น ๆ ที่มีต่อโรงเรียน ลักษณะภูมิทัศน์ของอาคาร สถานที่ อาคารเรียนถูกสุขลักษณะ ห้องเรียนอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน บริเวณโรงเรียน มีความปลอดภัย การเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ทำให้เข้าใจพื้นฐานความเป็นมนุษย์ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การศึกษาเกิดความสัมพันธ์เกื้อกูลต่อกัน ช่วยส่งเสริมให้ ผู้เรียนสนใจและเรียนรู้ได้มากขึ้น ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ผู้เรียนมี ความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรมและมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

สมพิศ โห้งาม (2550, น. 156) ได้กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา นับเป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาการของนักเรียนเป็นอย่างมาก

ทั้งยังสร้างสรรค์ความเจริญงอกงามให้แก่ ทุกคนที่อยู่ในสถานศึกษา เริ่มตั้งแต่ขนาดของสถานที่ การตกแต่งอาคารบริเวณโดยรอบ แสง สี ทัศนียภาพ ทิศทางลม การจัดระเบียบอาคาร รูปลักษณะ ความปลอดภัย สุขลักษณะ ความสุขสบาย ซึ่งล้วนเกื้อกูลและจูงใจให้ผู้เรียนมีความรักและห่วงแหน และภาคภูมิใจในสถานศึกษา และยังช่วยหล่อหลอม พฤติกรรมของผู้เรียนด้วย

ดิลและปีเตอร์สัน (Deal & Peterson, 1990, pp. 9-11) กล่าวว่า วัฒนธรรมโรงเรียน มีอิทธิพลและทำให้ครู นักเรียนและผู้บริหารโรงเรียน เกิดความคิด ความรู้สึก และแนวทาง การปฏิบัติในโรงเรียน วัฒนธรรมโรงเรียนเป็นเรื่องของพิธีการและประเพณี ปทัสถาน และค่านิยม ซึ่งมีผลต่อทุกชีวิตในโรงเรียน และวัฒนธรรมโรงเรียนยังมีผลต่อสมาชิกในเรื่องความสนใจ ความขยันขันแข็งและผลผลิตที่ได้ วัฒนธรรมโรงเรียนได้สร้างข้อผูกมัดและความชัดเจน ในเรื่องค่านิยมหลักในโรงเรียน สร้างแรงจูงใจเพื่อให้สมาชิกมีแรงบันดาลใจเป็นเหตุให้โรงเรียน ประสบความสำเร็จ และเพิ่มประสิทธิผลและผลิตโดยครูและนักเรียนร่วมกันทำงานหนัก เพื่อความสำเร็จอันเป็นเป้าหมายสุดท้าย และใช้ในการแก้ปัญหาโดยเน้นไปที่การเรียนการสอน ของนักเรียนทุกคน

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษาที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จะต้องมีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสม มีอาคารเรียน และอาคารประกอบเพียงพอกับจำนวน นักเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการอย่างเพียงพอ จัดอาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และสภาพของผู้เรียน มีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ห้องเรียนสะอาดถูกสุขลักษณะและเป็นระเบียบ มีการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนอยู่ตลอด มีระบบป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายต่าง ๆ โรงเรียนวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นคุณภาพ บุคลากรมีความสามัคคีมีความเคารพนับถือให้เกียรติกัน มีกฎระเบียบที่เหมาะสมทั้งบุคลากรและนักเรียน

4. ปัจจัยด้านนักเรียน

พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556, น. 8) ได้สรุปว่า ปัจจัยด้านนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 1) เจตคติต่อการเรียน หมายถึงความรู้สึกพึงพอใจที่มีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หมายถึงความปรารถนาที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียน โดยสามารถแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่มีความทะเยอทะยานอยากได้และใฝ่ดีซึ่งมีการวางแผนไปสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติตามแผนด้วยความเพียรอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำกิจกรรมต่าง ๆ จนบรรลุผลสำเร็จผลเป็นอย่างดีและพอใจกับผลที่ได้เมื่อได้ใช้ความพยายามเต็มที่แล้ว

สุรวิทย์ พลมณี, ทัศนาศ แสงศักดิ์, และราชันย์ บุญธิมา (2558, น. 60) ได้สรุปจากการวิจัยว่า ปัจจัยด้านนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 1) เจตคติต่อการเรียน 2) แรงจูงใจในการเรียน

Park, Lee, and Bae (2010, pp. 182-190) ให้ความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านผู้เรียนที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย 1) เจตคติต่อวิชาที่เรียน และ 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาและความพยายามอย่างสูงของนักเรียนที่จะศึกษาให้บรรลุสัมฤทธิ์ผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทั่วไปของการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ผู้เรียนจะต้องมีเจตคติที่ดีในการเรียน มีความพึงพอใจ เห็นคุณค่าในการเรียนและตั้งใจเรียน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความปรารถนาหรือความต้องการที่จะศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ มีความขยันหมั่นเพียรโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียน มีความทะเยอทะยานสูง เพื่อนำตนไปสู่ความสำเร็จ มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

สำหรับคุณภาพของโรงเรียนผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมโดยนำมาตราฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ซึ่งเป็นการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา ในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มี ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

โดยใช้มาตรฐานทั้ง 3 มาตรฐานเป็นกรอบในการศึกษาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิด

ในการวิจัยครั้งนี้เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานครกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังภาพประกอบ

ตัวแปรพยากรณ์

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

- คุณภาพของผู้เรียน
- กระบวนการบริหารและการจัดการ
- กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวแปรเกณฑ์

ปัจจัยส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร
2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 212 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607- 610) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 140 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย 1) เพศ 2) ประสบการณ์ทำงาน และ 3) ระดับการศึกษาสูงสุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านสถานศึกษา และ 4) ปัจจัยด้านนักเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพของผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็น เพื่อสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ได้ข้อคำถามจำนวน 70 ข้อ

2.2.2 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) พร้อมนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้สมบูรณ์โดยให้เกณฑ์จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำและตัดข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ออกเหลือข้อคำถาม จำนวน 70 ข้อ

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่าน IOC ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) พบว่าข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) เท่ากับ .954 ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา แอลฟา (α -Coefficient) เท่ากับ .974 และข้อคำถามทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา แอลฟา (α -Coefficient) เท่ากับ .977 แล้วนำแบบสอบถามก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เพื่อขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 140 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำการเก็บข้อมูลและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้ที่สมบูรณ์กลับคืนจำนวน 140 ฉบับ แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

2.4.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อใช้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.4.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู ซึ่งเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อทราบว่ามีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย รายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวมการแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ในการประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

2.4.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู ซึ่งเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อทราบว่าคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด แล้วนำผลการวิเคราะห์ ที่ได้มาแปลความหมาย รายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวมการแปลผลค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ในการประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

2.4.4 นำข้อมูลที่ได้แปลความหมายของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา

1) ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = มาก, S.D. = .43) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงอันดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = .45) รองลงมาปัจจัยด้านผู้บริหาร ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = .62) และด้านปัจจัยด้านสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = .56) และอันดับสุดท้าย ปัจจัยด้านนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.08, S.D. = .57) ตามลำดับ

2) ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = .51) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = .58) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = .54) อันดับสุดท้าย คือด้านคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.15, S.D. = .50)

3) ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร มี 4 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ได้แก่ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านนักเรียน มีอำนาจการพยากรณ์ เท่ากับ .737 ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 73.70

การอภิปรายผล

1) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านนักเรียน ล้วนมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัย ของกมลนัธ นระวางศ์, วิชัย วงษ์ใหญ่, และสงวนพงศ์ ขวณชม (2560, น. 14) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมากทั้งนี้เป็นเพราะ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามคู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 2561 ที่กำหนดสอดคล้องกับผลการวิจัย ของกันตพัฒน์ มณฑา (2561) วิจัยเรื่อง *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร* ผลการวิจัย พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกมลนัธ นระวางศ์, วิชัย วงษ์ใหญ่, และสงวนพงศ์ ขวณชม (2560) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

3) ผลการทดสอบสมมติฐานที่ว่า “ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านนักเรียน ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” พบว่ามี 4 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ได้แก่ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านนักเรียน ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยทั้ง 4 เป็นปัจจัยหลักที่โรงเรียนให้ความสำคัญและเป็นปัจจัยที่ทำให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัย วิชิต แสงสว่าง, และอำนาจ ศรีแสง (2563) วิจัยเรื่อง *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี* ผู้วิจัย

ได้สังเคราะห์นักวิชาการ ได้ 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านสถานศึกษา และ 4) ปัจจัยด้านนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านนักเรียน ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญที่จะหาแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมปัจจัยในแต่ละด้าน

1.2 ผลการวิจัย พบว่า ด้านคุณภาพของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในคุณภาพด้านอื่น เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ และผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ต้องมาพิจารณาและหาแนวทางในการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ ผู้เรียนในสถานศึกษาจากประชากรกลุ่มอื่น ๆ อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนอย่างรอบด้าน

2.2 ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ตัวแปรอื่น ๆ ที่สามารถเพิ่มอำนาจการพยากรณ์คุณภาพ ผู้เรียนให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

กมลนัถ์ นระราชต์, วิชัย วงษ์ใหญ่, และสงวนพงศ์ ชวนชม. (กันยายน-ธันวาคม 2560). แนวทางการพัฒนา ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง. *วารสารชุมชนวิจัย*, 11(3), หน้า 40-52.

กันตพัฒน์ มณฑา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพฯ.

- ชยานิศ รัตนวรรณ, และถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข. (มกราคม-มีนาคม 2557). บทบาทของผู้บริหาร เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 15 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัย บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 8(1), หน้า 79-86.
- ณัฐภัค อุทโท. (2558). *การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- พรพรรณ แก้วผ่าย. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี
- เพ็ญพรรณ เครากระโทก, สมศรี ทองนุช, และสุเมธ งามกนก (กรกฎาคม-กันยายน 2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. *Journal of Graduate School*, 17(78), หน้า 58-70.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- สมพิศ ไห้งาม. (2550). *การจัดการและการบริหารงานกิจการนักเรียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์. (พฤษภาคม-สิงหาคม 2560). ทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และ ศิลปะ*, 10(2), หน้า 2843-2854.
- สุรวีทย์ พลมณี, ทศนา แสงศักดิ์, และราชันย์ บุญธิมา. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. *วารสารบริหารการศึกษามศว*, 12(23), หน้า 60-70.
- วราภรณ์ ลวงสวาส, สฎายุ ธีระวณิชตระกูล, และชัยพจน์ รั้งงาม. (มกราคม-มิถุนายน 2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มมร.*, 6(1), หน้า 236-254.
- วารุณี ลัภานโซคดี. (มกราคม-มิถุนายน 2561). ปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนาการของระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกทั้งสามรอบของ สมศ. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 14(1), หน้า 350-381.
- วิจิต แสงสว่าง, และอำนาจ ศรีแสง. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี*. เข้าถึงได้จาก https://sju.ac.th/pap_file/4f557af5da092c743babdf9a3c35b993.pdf, 10 กันยายน 2565.

อรุณรุ่ง เอื้ออารีสุขสกุล, และธีระวัฒน์ จันทิก. (มกราคม-เมษายน 2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง: เปลี่ยนความท้าทายมุ่งสู่ความสำเร็จขององค์กรอย่างยั่งยืน. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 9(1), หน้า 845-860.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. 5th ed. New York: Harper Collins Publishers.

Deal, T. E., & Peterson, K. D. (1990). *The Principal's Role in Shaping School Culture*. Washington D.C.: Office of Educational Research and Improvement.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), pp. 607-610.

Park, Lee, and Bae. (2010). Factors Influencing Learning Achievement of Nursing Students in E-learning. *Journal of Korean Academy of Nursing*, 40(2), pp. 182-190.